

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 29 września 2022 roku powód (...) spółka akcyjna z siedzibą w L. wniosła o zasądzenie od strony pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. kwoty 14 741, 77 zł (czternaście tysięcy siedemset czterdzieści jeden złotych siedemdziesiąt siedem groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 29 czerwca 2022 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu, strona powodowa wskazała, iż zawarła z (...) E. (...) umowę, której przedmiotem było przyłączenie do sieci dystrybucyjnej (...) instalacji źródła wytwórczego w miejscowości W.. Następnie na mocy zawartego porozumienia trójstronnego, całość praw i zobowiązań z umowy przeszła na pozwaną. W przedmiotowej umowie, strona pozwana zobowiązała się do zrealizowania własnym kosztem i staraniem zadań określonych w warunkach przyłączenia od miejsca dostarczenia energii elektrycznej zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami w terminie do dnia przyłączenia.

Strony wskazały w umowie termin przyłączenia do dnia 1 marca 2021 roku, natomiast dostarczenie energii po raz pierwszy do sieci energii elektrycznej określono na dzień 31 marca 2021 roku. Dodatkowo w przedmiotowej umowie strony ustaliły szacowaną opłatę za przyłączenie do sieci na kwotę 68 566, 35 zł brutto. Strony przewidziały również możliwość nałożenia kary umownej w wysokości stanowiącej 0,05 % wartości szacowanej opłaty za przyłączenie za każdy dzień zwłoki powstałej z winy drugiej strony w dochowaniu terminu przyłączenia.

Podstawę dochodzonej niniejszym pozwem kwoty, stanowi obciążenie pozwanej ww. karą umowną nałożoną za pozwaną z uwagi na niedotrzymanie przez nią terminu przyłączenia wskazanego w § 1 ust. 5 umowy tj. terminu do dnia 1 marca 2021 roku. Z tego tytułu powódka naliczyła pozwaną karę umowną w wysokości 14 741, 77 zł. Kwota karny umownej stanowi iloczyn dni zwłoki (430 dni) oraz wartości 0,05 % wartości szacowanej opłaty za przyłączenie o jakiej mowa w § 4 umowy ust. 1 umowy tj. 68 566, 35 zł. (pozew k. 3-6)

Nakazem zapłaty z dnia 11 października 2022 roku, Sąd Rejonowy w Kielcach, V Wydział Gospodarczy w sprawie o sygn. akt V GNc 3019/22 upr orzekł zgodnie z żądaniem pozwu. (nakaz zapłaty k. 28)

Strona pozwana w sprzeciwie od przedmiotowego nakazu wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Jako uzasadnienie swojego stanowiska, pozwany wskazał, iż powód nie był uprawniony do naliczenia kary umownej określonej w § 7 ust. 1 lit. a umowy, gdyż do opóźnienie związane z naruszeniem terminu określonego w § 1 ust. 5 umowy doszło na skutek okoliczności od inwestora niezależnych za które nie ponosi on winy.

Pozwany podniósł, że fakt iż w dniu 20 marca 2020 roku wprowadzono stan epidemii covid 19, okoliczność ta powinna być potraktowana jako siła wyższa, czyli wystąpienie nagłego, zewnętrznego zdarzenia, którego strony nie mogły przewidzieć w momencie zawarcia umowy i którego skutkom nie można było w racjonalny sposób zapobiec.

Kolejno, strona pozwana wskazała, iż w dniu 5 listopada 2021 roku wystąpiła do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z wnioskiem o przedłużenie terminu spełnienia zobowiązania o którym mowa w art. 79 ust. 3 pkt. 8 lit. a oraz zakresu o którym mowa w art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o odnawialnych źródłach energii i wnioszek ten został uwzględniony. Postanowieniem z dnia 4 lutego 2021 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki przedłużył o dodatkowy okres 12 miesięcy termin zobowiązania, o którym mowa we wskazanych wyżej przepisach ustawy.

Z uwagi na wyżej wymienioną decyzję, w ocenie pozwanego powinny również ulec zmianie zapisy umowy łączącej go z powodem. Pozwany wskazał dodatkowo, iż wielokrotnie zwracał się do (...) z prośbą o aktualizację terminu przyłączenia wskazując dodatkowo na brak winy w niedotrzymaniu terminu określonego w umowie o przyłączeniu.

Końcowo strona pozwana podniosła, iż powód mając na uwadze zaistniałe okoliczności powinien w ramach swobody kształtowania umów oraz biorąc pod uwagę art. 5 k.c. wyrazić zgodę na zmianę terminu przyłączenia ewentualnie uznać, że do opóźnienia w dotrzymaniu terminu doszło nie z winy pozwanego. (sprzeciw od nakazu zapłaty k. 35-38).

W odpowiedzi na sprzeciw z dnia 2 grudnia 2022 roku, strona powodowa podtrzymała swoje stanowisko wyrażone w pozwie, dodatkowo podnosząc, iż decyzja Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki pozostaje irrelevantna w stosunku do zobowiązania stron. Powód wskazał, iż wydłużenie przez Prezesa Urzędu Regulacji i (...) zobowiązania pozwanego do sprzedaży po raz pierwszy w ramach systemu aukcyjnego we wskazanym w ustawie o odnawialnych źródłach energii terminie dotyczy zobowiązania, które w relacji między stornami znajduje odzwierciedlenie w § 1 ust. 6 umowy, nie zaś § 1 ust. 5 umowy.

(...) wskazało, iż pomimo zaistnienia stanu pandemii od marca 2020 roku, strona pozwana w czerwcu 2020 roku zgłosiła gotowość do realizacji projektu, uruchamiając tym samym zobowiązanie powódki zachowania terminu przyłączenia zgodnie z § 3 pkt 6 umowy. Dodatkowo, pozwana nie wskazywała na żadne utrudnienia ani konieczność przesuwania terminów. W związku z powyższym, powódka przystąpiła do realizacji swoich zobowiązań umownych i poniosła z tego tytułu koszty.

Powódka, odnosząc się do zarzutów pozwanego, wskazała dodatkowo, iż byłaby gotowa do zmiany terminu obwarowanego kara umowną, pod warunkiem, że pozwana zwróciłaby się z przedmiotowym wnioskiem przed rozpoczęciem przez nią procesu inwestycyjnego, a w niniejszej sprawie wobec złożenia przez pozwaną oświadczenia o gotowości do realizacji projektu bez wniosku o zmianę terminu- powódka uruchomiła proces inwestycyjny.

Dodatkowo, powódka wskazała, iż do momentu obciążania pozwanej karą umowną, strona pozwana nie informowała jej o postanowieniu Prezesa urzędu Regulacji Energetyki. Mając na uwadze powyższe, w ocenie powódki pozwana nie zdołała udowodnić braku winy w niedochowaniu terminu obwarowanego karą umowną. (odpowiedź na sprzeciw k. 79-82)

Do zakończenia rozprawy strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska. (protokół rozprawy k. 100-100v)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 lutego 2020 roku spółka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. zawarła z (...) spółką akcyjną z siedzibą w L. (dalej: (...)) Umowę nr (...) (dalej: umowa), której przedmiotem było przyłączenie do sieci dystrybucyjnej (...) instalacji źródła wytwórczego należącej do podmiotu przyłączanego, zakwalifikowanego do III grupy przyłączeniowej, o mocy przyłączeniowej źródła wytwórczego 0,990 MW 1 mocy przyłączeniowej potrzeb własnych 0,010 MW zgodnie z warunkami przyłączenia określonymi w załączniku do przedmiotowej umowy.

Dowód: umowa nr (...) z dnia 18 lutego 2020 roku k. 10

Następnie, na mocy zawartego w dniu 15 czerwca 2020 roku porozumienia trójstronnego całość praw i obowiązków z ww. umowy przeszło z (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. na (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. (dalej (...))

Dowód: porozumienie trójstronne k. 14

W przedmiotowej umowie (...) zobowiązała się m.in. do realizacji przyłączenia instalacji podmiotu przyłączanego poprzez wykonanie zadań określonych w warunkach przyłączenia dla (...) do miejsca dostarczania energii elektrycznej, w terminie do dnia przyłączenia (§ 2 ust. 1 umowy).

(...) miała również dokonać odbioru końcowego robót i sporządzić protokół końcowego odbioru prac, jak również wystawić faktury opłaty za przyłączenie po protokolarnym odbierze robót przez (...) oraz do podać napięcia do miejsca dostarczenia energii elektrycznej. (§ 2 ust. 2, 3 i 4 umowy).

Do obowiązków podmiotu przyłączanego (czyli (...)) należało m.in. zrealizowanie własnym kosztem i stanem zadań określonych w warunkach przyłączenia dla podmiotu przyłączanego, od miejsca dostarczenia energii elektrycznej, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami w terminie do dnia przyłączenia w oparciu o opracowaną i uzgodnioną z (...) dokumentację techniczno- prawną (§ 3 ust. 1 umowy).

Podmiot przyłączany zobowiązany był również do zgłoszenia do dnia przyłączenia gotowości do wykonania przyłączenia. Jak również do powiadomienia (...) w formie pisemnej o gotowości do budowy farmy fotowoltaicznej, w terminie nie późniejszym niż 9 miesięcy przed upływem terminie określonego w § 1 ust. 5 umowy. (§ 3 ust. 3 i 6)

W § 1 ust. 5 strony ustaliły termin przyłączenia do dnia 1 marca 2021 roku. W § 1 ust. 6 ww. umowy ustalono zaś termin dostarczenia po raz pierwszy do sieci energii elektrycznej wytworzonej w instalacji do dnia 31 marca 2021 roku.

Szacowana opłata za przyłączenie, której wysokość została wyliczona na podstawie obowiązującej w dniu opracowania umowy „Taryfy dla energii elektrycznej (...) S.A.” zgodnie z kalkulacją stanowiącą załącznik nr 3 została określona na kwotę 68 566, 35 zł brutto.

W § 7 ust. 1 umowy strony zastrzegły prawo do naliczenia odsetek i kar umownych za niedotrzymanie warunków przedmiotowej umowy m.in. strony przewidziały możliwość naliczenia kary umownej w wysokości 0, 05 % wartości szacunkowej opłaty za przyłączenie brutto za każdy dzień zwłoki powstałej z winy drugiej strony w dochowaniu terminu określonego w § 1 ust. 5. (§ 7 ust. 1 lit a umowy)

Pismem z dnia 16 czerwca 2020 roku, (...) E. poinformowała (...), iż w związku z pozytywnym rozstrzygnięciem aukcji (...) z dnia 10 grudnia 2019 roku, o gotowości do realizacji projektu elektrowni fotowoltaicznej będącej przedmiotem łączącej strony umowy.(realizując tym samym obowiązek określony w § 3 ust 6 umowy)

Dowód: pismo spółki z dnia 16 czerwca 2020 roku k. 85

Na skutek otrzymania stanowiska (...) o gotowości do realizacji projektu, (...) przystąpiła do realizacji swoich zobowiązań umownych, uruchamiając proces inwestycyjny i ponosząc z tego tytułu koszty.

Dowód: zeznania świadka K. B. (k. 100v)

W dniu 17 grudnia 2020 roku (...) dokonała protokolarnego odbioru urządzeń elektrycznych tj. punktu rozłącznikowego SN sterowanego drogą radiową (...).

Dowód: Protokół nr (...) z dnia 17 grudnia 2020 roku k. 19-21

W dniu 27 stycznia 2021 roku (...), poinformowała (...) E. (...) o gotowości do świadczenia usługi dystrybucji energii elektrycznej oraz o tym, iż zostały wybudowane i odebrane urządzenia elektroenergetyczne zgodnie z warunkami przyłączenia nr 19- ho/ (...) z dnia 22 października 2019 roku oraz umową o przyłączenie z dnia 18 lutego 2020 roku.

Dowód: informacja o możliwości świadczenia usługi dystrybucji energii elektrycznej k.18

W dniu 5 maja 2022 roku, (...) E. złożyło (...) oświadczenie o gotowości do przyłączenia zakładu wytwarzania energii tj. farmy fotowoltaicznej W. do sieci elektroenergetycznej (...).

Dowód: oświadczenie o gotowości do przyłączenia zakładu wytwarzania energii k. 22

(...) E. wnioskiem z dnia 21 maja 2021 roku zwróciło się do (...) m.in. o zmianę terminu przyłączenia obiektu z dnia 1 marca 2021 roku na dzień 19 listopada 2021 roku oraz o zmianę terminu dostarczenia po raz pierwszy energii elektrycznej z dnia 31 marca 2021 roku na dzień 10 grudnia 2021 roku. Następnie, (...) w dniu 21 września 2021 roku ponownie zwróciło się do (...) o zmianę terminu przyłączenia na dzień 10 lutego 2022 roku oraz dostarczenia energii po raz pierwszy na dzień 10 marca 2022 roku. Kolejny wniosek o zmianę ww. terminów został wystosowany przez (...) w dniu 2 grudnia 2021 roku.

Dowód: wniosek z dnia 21 maja 2021 roku k. 60, wniosek z dnia 21 września 2021 roku, wniosek z dnia 2 grudnia 2021 roku k. 66

(...), ustosunkowując się do przedmiotowych wniosków, przesłała (...) propozycję aneksów do zawartej przez strony umowy aktualizujących § 1 ust 6 umowy. Jednocześnie w każdym z trzech pism, (...) wyraźnie wskazała, iż z uwagi na zrealizowanie przez nią zadań leżących po jej stronie, a wynikających z umowy brak jest możliwości zmiany terminu przyłączenia określonego w § 1 ust. 5 umowy. Dodatkowo, (...) poinformowała swojego kontrahenta, iż z związku z niedotrzymaniem przez niego terminu przyłączenia powinien się liczyć z konsekwencjami określonymi w § 7 ust. 1 a umowy tj. koniecznością zapłacenia kar umownych.

Na mocy wzajemnych ustępstw, strony, zawarły 3 aneksy do ww. umowy zmieniające treść § 1 ust. 6 umowy tj. określający termin dostarczenia po raz pierwszy energii, ustalając go ostatecznie na mocy aneksu nr (...) z dnia 13 stycznia 2022 roku na dzień 15 września 2022 roku. W każdym z aneksów strony wprost określiły, że pozostałe zapisy umowy o przyłączenie z dnia 18 lutego 2020 roku pozostają bez zmian.

Dowód: aneks nr (...) do umowy z dnia 22 czerwca 2021 roku, k. 15, aneks nr (...) do umowy z dnia 1 października 2021 roku k. 16, aneks nr (...) do umowy z dnia 13 stycznia 2022 roku k. 17

W związku z niedochowaniem przez (...) E. terminu przyłączenia określonego w § 1 ust. 5 umowy, (...) w dniu 14 czerwca 2022 roku powołując się na treść § 7 ust. 1 umowy obciążyła swojego kontrahenta karą umowną, w wysokości 14 741, 77 zł. Jako datę początkową naliczania kary umownej (...) wskazało dzień 1 marca 2021 roku tj. termin przyłączenia określony w § 1 ust. 5 umowy. Z kolei za datę końcową naliczania kary został przyjęty dzień 5 maj 2022 roku, jako dzień złożenia przez (...) E. dokumentu oświadczenia o gotowości do przyłączenia modułu wytwarzania energii. (łącznie 430 dni). Wysokość kary umownej została ustalona: jako iloczyn dni zwłoki tj. 430 dni oraz wartość 0,05 % szacunkowej wartości opłaty za przyłączenie o jakiej mowa w § 4 ust. 1 umowy tj. 68 566, 35 zł.

Jednocześnie (...) wystawiła notę księgową nr (...) i wezwała (...) E. do zapłaty ww. kwoty. Przedmiotowe wezwanie zostało doręczone w dniu 26 lipca 2022 roku.

Dowód: pismo (...) z dnia 14 czerwca 2022 roku k. 24, nota księgową k. 25, wezwanie do zapłaty z potwierdzeniem odbioru k. 26

(...) E., nie uznało przedmiotowej noty księgowej, wskazując iż w jej ocenie nie doszło do zwłoki, a do opóźnienia ze względu na okoliczności za które spółka nie odpowiada co zostało potwierdzone przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Dowód: wniosek (...) E. z dnia 29 czerwca 2022 roku k. 67-68v

W odpowiedzi na stanowisko (...), (...) podniosło, iż z uwagi na złożenie przez spółkę oświadczenia o gotowości do realizacji umowy, (...) zgodnie z zapisami umowy była zobowiązana do realizacji swojej części umowy wg. harmonogramu w niej zawartego. Ww. oświadczenie spowodowało uruchomienie procesu inwestycyjnego i poniesienie kosztów. (...) wskazała, że w jej ocenie (...) w sposób nieprawidłowy oceniło swoje możliwości co do realizacji umowy i nie można mówić o braku winy.

Dowód: pismo (...) z dnia 7 lipca 2022 roku k. 86-87

Wnioskiem z dnia 5 listopada 2020 roku, (...) E. zwróciło się do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o przedłużenie terminu spełnienia zobowiązania, o którym mowa w art. 79 ust. 3 pkt. 8 lit. a ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o odnawialnych źródłach energii (dotyczącego sprzedaży po raz pierwszy w ramach systemu aukcyjnego energii wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii) oraz okresu o którym mowa w art. 74 ust. 1 tej ustawy. Postanowieniem z dnia 4 lutego 2021 roku, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki uwzględnił wniosek (...) i określił termin sprzedaży aukcyjnej energii po raz pierwszy nie później niż do dnia 10 grudnia 2022 roku.

Dowód: postanowienie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 4 lutego 2021 roku k. 58-59v)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w toku postępowania, których autentyczność nie budziła wątpliwości i nie była kwestionowana, a także na podstawie zeznań świadka.

Przymiotem wiarygodności Sąd opatrzył zeznania świadka K. B., mając na uwadze, że były one spójne i logiczne, a ponadto znajdowały potwierdzenie w zgromadzonym w aktach sprawy materiale dowodowym. W szczególności należało podzielić wskazania co okoliczności ustalenia terminu przyłączenia, złożenia przez (...) oświadczenia o gotowości do realizacji inwestycji, a także przesłanek obciążania pozwanej karą umowną.

Przedłożone przez stronę pozwaną dokumenty prywatne w postaci oświadczeń dostawców sprzętu wraz z poświadczonymi tłumaczeniami na język polski, nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy toteż Sąd nie czynił ustaleń faktycznych na ich podstawie.

Sąd zważył co następuje:

Przechodząc do merytorycznej oceny zgłoszonego przez powoda roszczenia w pierwszej kolejności należało wskazać, iż pomiędzy stronami nie było spornym to, iż powód w całości wykonał spoczywające na nim zobowiązanie jak również to, że w sposób prawidłowy określił przysługujące mu z tego tytułu wynagrodzenie. Przedmiotem sporu była natomiast kwestia kary umownej, która została naliczona przez powoda względem pozwanego.

W pierwszej kolejności niezbędnym było jednakże określenie charakteru stosunku prawnego istniejącego pomiędzy stronami. Bezspornie zawartą pomiędzy stronami umowę należało zakwalifikować jako umowę o świadczenie usług kompleksową uregulowaną w prawie energetycznym.

Stosownie do art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne na przedsiębiorstwa energetyczne wymienione w tym przepisie nałożony został publicznoprawny obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie. Obowiązek ten nie ma jednak charakteru bezwzględnie obowiązującego. Z treści art. 7 ust. 1 i 3 Prawa energetycznego wynika, że istnieje on wówczas, gdy zostaną spełnione łącznie warunki określone w tych przepisach. Ustawodawca zaliczył do nich: istnienie warunków technicznych i ekonomicznych przyłączenia do sieci i dostarczania paliw lub energii, spełnianie przez podmiot żądający zawarcia umowy warunków przyłączenia do sieci i odbioru, dysponowanie tytułem prawnym do korzystania z nieruchomości, obiektu lub lokalu, do których paliwa gazowe lub energia mają być dostarczane.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły z kolei przepisy art. 483 k.c., zgodnie z którymi można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna). Z treści tego przepisu wynika, iż strony umowy mogą zastrzec w jej treści dodatkowe zastrzeżenie umowne, mocą którego naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy. Strony powinny złożyć zgodne oświadczenia woli o zastosowaniu kary umownej w związku z wiążącym je albo mającym powstać w przyszłości zobowiązaniem niepieniężnym. Zastrzeżenie takie spełnia nie tylko rolę wzmocnienia skuteczności więzi powstałej między stronami w wyniku zawarcia umowy między stronami, ale również ma naprawić szkodę wynikłą z niewykonania bądź nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego.

Odpowiedzialność dłużnika z tytułu kary umownej za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania nie jest uwarunkowana poniesieniem przez wierzyciela szkody, jednak jest zależna od pozostałych przesłanek statuujących

odpowiedzialność kontraktową przewidzianej w art. 471 k.c. Oznacza to tym samym, że kara umowna stanowi odszkodowanie umowne i przysługuje wierzycielowi jedynie wtedy, gdy niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy jest następstwem okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność. Przy czym dłużnik zwolniony jest od obowiązku zapłaty kary, gdy wykaze, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania było następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności. tj. niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania wynika - o ile, strony inaczej się nie umówiły ani co innego nie zastrzeżę szczególny przepis ustawy - z niedołożenia przez dłużnika należytej staranności (art. 472 k.c.), czyli jego winy w postaci, (co najmniej), niedbalstwa. Powyższe rozumienie kary umownej uzasadnia się tym, iż kara umowna stanowi surogat odszkodowania należnego z tytułu odpowiedzialności kontraktowej, za czym dodatkowo przemawia fakt, iż przepisy regulujące karę umowną (art. 483 i 484 k.c.) znajdują się w tym samym dziale, co przepis art. 471 k.c., a dział ten nosi nazwę „skutki niewykonania zobowiązań”. Zgodnie bowiem z zasadą racjonalności prawodawcy przepisy znajdujące się w ramach tej samej jednostki systematycznej (zwłaszcza najniższego stopnia, tak jak to jest w tym przypadku) należy interpretować łącznie, tj. w kontekście wszystkich przepisów znajdujących się w tej jednostce, o ile nic innego nie wynika z brzmienia tych przepisów (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2011 r. II CSK 318/10).

Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), natomiast ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.), spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Jeżeli więc materiał zgromadzony przez strony nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych, Sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z nieudowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie twierdzeń. Oznacza to, że jeżeli strona na której spoczywał ciężar dowodu nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swoich twierdzeń ponosi ona ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia. Nie jest natomiast rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.).

W świetle powyższego stwierdzić należało, że to na powódce spoczywał ciężar udowodnienia okoliczności przemawiających za istnieniem oraz wysokością zgłoszonych roszczeń, któremu to obowiązkowi w pełni uczyniła zadość. Przedstawiła bowiem materiał dowodowy pozwalający na dokonanie przez Sąd spójnych i wiarygodnych ustaleń potwierdzających istnienie i wysokość jej roszczenia.

W § 7 ust. 1 lit. a umowy strony zastrzegły prawo do naliczenia odsetek i kar umownych za niedotrzymanie warunków przedmiotowej umowy m.in. strony przewidziały możliwość naliczenia kary umownej w wysokości 0, 05 % wartości szacunkowej opłaty za przyłączenie brutto za każdy dzień zwłoki powstałej z winy drugiej strony w dochowaniu terminu określonego w § 1 ust. 5.

Bezspornym w sprawie było, że pozwany nie dotrzymał terminu określonego w § 1 ust. 5 umowy określający termin przyłączenia po raz pierwszy energii na dzień 1 marca 2021 roku.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy niedochowanie ww. terminu było przez pozwanego zawinione, a tym samym czy powód mógł naliczyć z tego tytułu karę umowną określoną w § 7 ust.1 lit. a.

Wskazać należy, że pozwany w toku procesu podnosił, iż powód nie był uprawniony do naliczania kary umownej określonej w paragrafie 7 ustęp 1 lit. a umowy, albowiem do opóźnienia związanego z naruszeniem tego terminu doszło na skutek okoliczności od inwestora niezależnych, za które nie ponosi on winy. Pozwany wskazywał, że termin przyłączenia obiektu powinien ulec aktualizacji z uwagi na wydanie przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki postanowienia z dnia 4 lutego 2021 roku o przedłużeniu o dodatkowy okres 12 miesięcy terminu spełnienia zobowiązania o którym mowa w artykule 79 ustęp 3 punkt 8 lit. a ustawy o odnawialnych źródłach energii.

W ocenie Sądu stanowisko pozwanego nie zasługiwało na uwzględnienie, a decyzja Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki pozostawała irrelevantna w stosunku do zobowiązania stron niniejszej umowy. W pierwszej kolejności wskazać należy, iż wydłużenie przez Prezesa Urzędu Regulacji i (...) zobowiązania pozwanego do sprzedaży po raz

pierwszy w ramach systemu aukcyjnego we wskazanym w ustawie o (...) terminie dotyczyło zobowiązania, które w relacji między stronami znajdowało odzwierciedlenie w § 1 ust. 6 umowy, nie zaś § 1 ust. 5 umowy. I tak, powódka uwzględniając wnioski pozwanej, trzema aneksami wydłużyła termin dostarczenia po raz pierwszy energii do sieci (...). W każdym z tych aneksów, znalazł się jednak zapis, który wprost wskazywał, że pozostałe zapisy umowy o przyłączenie pozostają bez zmian. Co więcej, w pismach informacyjnych wysyłanych stronie pozwanej i dotyczących przedmiotowych aneksów powódka, informowała (...), że z uwagi na zrealizowanie przez (...) zadań wynikających z umowy brak jest możliwości zmiany terminu przyłączenia określonego w § 1 ust. 5 umowy. Jednocześnie powódka wprost wskazała pozwanej, że z uwagi na niewywiązanie się przez nią z obowiązków umownych, musi liczyć się z koniecznością zapłacenia kary umownej określonej w § 7 ust. 1 umowy. Co wymaga wyraźnego podkreślenia, aneks pierwszy do umowy został zawarty dopiero w dniu 22 czerwca 2021 roku, a więc już po upływie terminu określonego w § 1 ust. 5 umowy. (...) podniosła, iż wielokrotnie zwracała się do powódki z prośbą o aktualizację terminu obarczonego karą umowną. Miała rację pozwana gdy wskazywała, że występowała z takimi wnioskami, jednakże strona pozwana pomija fakt, że powyższa okoliczność miała miejsce już po dniu 1 marca 2021 roku, a tym samym pod upływie terminu wskazanego w § 1 ust. 5 umowy. Nie można tym samym uznać, że spółka (...) dochowała należytej staranności w wykonaniu ciężących na niej obowiązków wynikających z umowy i w odpowiednim czasie zwróciła się do (...) z prośbą o zmianę terminu obarczonego obowiązkiem zapłaty kary umownej.

Kolejno, należy podkreślić - o czym również zapomina pozwana, że zobowiązanie z § 1 ustęp 5 umowy nakłada zobowiązania na obie strony umowy i wymaga podjęcia przez nie określonych działań, a w tym poniesienia nakładów finansowych.

Pozwana pismem z dnia 16 czerwca 2020 roku zgłosiła wobec powódki gotowość do realizacji projektu elektrowni fotowoltaicznej, co spowodowało, że powódka podjęła działania aby wywiązać się ze swoich zobowiązań umownych, o których mowa m.in. w § 3 ust. 6 umowy co wygenerowało poniesienie przez nią kosztów i o czym wprost zeznał świadek K. B.. Wymaga również zauważenia, że pozwana w przedmiotowym piśmie nie wskazywała ani na żadne utrudnienia, ani na konieczność przesunięcia terminu, o którym mowa w § 1 ust. 5 umowy. Co więcej w piśmie z dnia 16 czerwca 2020 roku, pozwana wskazała, że jej gotowość wynika z pozytywnego rozstrzygnięcia aukcji z dnia 10 grudnia 2019 roku. Przyznać należy rację powódce, gdy wskazuje, że od tego dnia spółka (...) miała wystarczająco dużo czasu na uruchomienie procesu inwestycyjnego i pozyskanie stosownych materiałów, jeszcze przed wybuchem pandemii. Strona pozwana w toku procesu, wskazywała, iż wprowadzenie w dniu 20 marca 2020 roku stanu epidemii covid 19, winno być uznane jako siła wyższa, czyli wystąpienie nagłego zewnętrznego zdarzenia, którego strony nie mogły przewidzieć w momencie zawarcia umowy i którego skutkiem nie można było w racjonalny sposób zapobiec. Pozwana podnosiła i sytuacja na świecie spowodowała załamanie łańcuchów dostaw i trudności w sprowadzaniu materiałów jak również wstrzymanie finansowania wszelkich projektów elektrowni fotowoltaicznych. Sąd miał na uwadze, iż istotnie wprowadzenie stanu epidemii w 2020 roku mogło mieć wpływ na stosunki gospodarcze łączone strony, jednakże pozwana zdaje się w ogóle nie zauważać swojego postępowania wobec (...) w toku łączącej strony umowy. Raz jeszcze należy podkreślić, iż pomimo wprowadzenia stanu epidemii w marcu 2020 roku, (...) w czerwcu 2020 roku złożyło oświadczenie o gotowości do realizacji inwestycji będącej przedmiotem zawartej przez strony umowy. Skoro, tak jak próbuje przeforsować pozwana, wprowadzenie stanu pandemii spowodowało przerwanie łańcuchów dostaw i trudności w sprowadzeniu przez nią materiałów, to pozwana nie powinna składać przedmiotowego oświadczenia. Wymaga zauważenia, że pozwana jest podmiotem profesjonalnym i spoczywa na niej obowiązek należytej staranności przy wykonywaniu ciężących na niej zobowiązań umownych. Pozwana również nie zauważa, że złożenie przez nią oświadczenia w czerwcu 2020 roku spowodowało podjęcie działań przez (...) i poniesienie przez nią kosztów.

W tym miejscu należy się również odnieść do podniesionego przez pozwanego zarzutu, iż powód mając na uwadze zasadę swobodę umów oraz treść art. 5 k.c. powinien wyrazić zgodę na zmianę terminu przyłączenia ewentualnie uznać, że do niedochowania terminu przez pozwaną doszło nie z jej winy. Powódka wprost wskazała, że byłaby skłonna do zmiany terminu obwarowanego karą umowną pod warunkiem, że pozwany zgłosiłby przedmiotowy wniosek przed rozpoczęciem przez powódkę procesu inwestycyjnego. Jednakże to z inicjatywy pozwanej, (...) uruchomiła proces inwestycyjny i poniosła z tego tytułu koszty. W piśmie z dnia 16 czerwca 2020 roku spółka (...), w żaden sposób nie

wskazała, że wybuch pandemii spowodował, że nie będzie mogła wywiązać się w terminie z zawartej z (...) umowy. Wymaga podkreślenia, że to na obu stronach umowy spoczywają pewne obowiązki, a strona umowy która sama się z nich nie wywiązuje, nie może skutecznie podnosić zarzutu opartego na treści art. 5 k.c.

Tym samym, nie można mówić, że pozwana w toku procesu zdołała udowodnić brak swojej winy niedotrzymaniu terminu obwarowanego karą umowną. Wobec niewywiązania się przez pozwaną spółkę z obowiązków wynikających z umowy, niewątpliwym jest, iż powód był uprawniony do naliczenia kary umownej w oparciu o treść § 7 ust.1 umowy.

Powód naliczył karę umowną w wysokości 14 741, 77 zł, jako iloczyn dni zwłoki oraz wartości 0,05 % szacowanej wartości opłaty za przyłączenie o jakiej mowa w § 4 ust.1 tj. 68 566, 35 zł. Powód określił liczbę dni zwłoki na 430 dni. Jako termin początkowy wskazał dzień 1 marca 2021 roku tj. termin przyłączenia wskazany przez strony w umowie, z kolei jako termin końcowy przyjęto dzień złożenia oświadczenia przez pozwanego o gotowości do przyłączenia modułu wytwarzania energii tj. 05 maja 2022 roku.

O ile termin końcowy naliczenia kary umownej, nie budził wątpliwości Sądu gdyż pozwany w żaden sposób go nie zakwestionował, a zatem należało przyjąć iż istotnie to w dniu 5 maja 2022 roku strona pozwana złożyła ww. oświadczenie o tyle Sąd uznał, że strona powodowa nie mogła naliczyć kary umownej już od dnia 1 marca 2021 roku, ale dopiero od dnia 2 marca 2021 roku. Skoro strony jako termin przyłączenia określiły na dzień 1 marca 2021 roku, to strona pozwana w tym dniu nie mogła być jeszcze w zwłoce, a tym samym powód nie mógł od tego dnia naliczyć kary umownej.

Tym samym, Sąd uznał że pozwany pozostawał w zwłoce od dnia 2 marca 2021 roku i dopiero od tego dnia powód mógł naliczać karę umowną. Mając na uwadze powyższe, Sąd zredukował karę umowną do kwoty 14 707, 48 zł.

O odsetkach Sąd orzekł zgodnie z art. 481 § 1 k.c., zasądzając je od dnia następującego po wyznaczonym przez powoda terminie do zapłaty kary umownej.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie II wyroku na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. oraz 108 § 1 k.p.c., zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4 367 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. W kwocie tej mieściła się kwota 3.600 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika procesowego, ustalona w oparciu o przepis § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800 ze zm.), kwota 17 zł stanowiąca opłatę skarbową od pełnomocnictwa, 750 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu.

Asesor sądowy Paulina Krzysiak

Sygn. akt V GC 1514/22upr

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować w rep. GC;
2. Doręczyć odpis wyroku wraz z uzasadnieniem pełnomocnikowi strony pozwanej.

K., dnia 24 stycznia 2023 roku

Asesor sądowy Paulina Krzysiak